

בש"פ 879/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 879/17

כבוד השופט ס' ג'ובראן
פלוני

לפני:
העורר:

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט לנוער בבית המשפט המוחזק בנצחת מיום 23.1.2017 במ"ת 20629-12-16 שניתנה על ידי כבוד השופט ח' סבאג

תאריך הישיבה: (2.2.2017) ו' בשבט התשע"ז

בשם העורר:עו"ד ראפי מסאלחה

בשם המשיבה:עו"ד איתמר גלבזיש

החלטה

1. לפניו עරר בהתאם לסעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטתו של בית המשפט לנוער בבית המשפט המוחזק בנצחת (השופט ח' סבאג) במ"ת 20629-12-16, מיום 23.1.2017, בסוגרתה הוחלט על העורר עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

2. נגד העורר הוגש כתוב אישום המיחס לו עבירות של רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: חוק העונשין); נשיאת נשך, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; החזקת נשך, לפי סעיף 144 לחוק העונשין; ריוח באיזור מגורים, לפי סעיף 340א לחוק העונשין; היק בזדון לרכב, לפי סעיף 341ה לחוק העונשין. על פי עובדות כתוב האישום, העורר התגorer יחד עם אמו ואחיו בקומה התחתונה בבית אביה של אימו בכפר כנא (להלן: הבית). ענאי אסמאעיל חכרוש ז"ל (להלן: המנוח), בן דודה של העורר, התגorer אף הוא באותה שכונה. המנוח היה חשמלאי במקצועו ונרג לעזרו לאימו של העורר, בין היתר בכך שביצע עבור המשפחה עבודות חשמל ללא תשלום. ביום 19.11.2016 המנוח הגיע לבית על מנת להתקין מונה לדוד החשמל, ולאחר שהתקינו, בסיעו של העורר, פנה לאסמאעיל חכרוש ז"ל (להלן: המנוח) בלהבם. באותו יום הגיעו לאיזור כפר כנא, העורר והבן השני שלו, אסמאעיל פנימ, לבניית ביתם. בשלהי כלשהם, ומסיבה שאינה ידוע למשיבה, גמלה בלביהם של העורר והבן השני להמית את המנוח, ולצורך כך העורר הצטיד באקדח אותו החזיק ללא רישון. משיצא המנוח את הבית ברכבו, העורר ארבעה לואסטע ז'יטים הסמוך לבית וירה לעברו שלוש יריות באמצעות האקדח, עת חלף על פניו בררכבו. אחת היריות פגעה בחלק האחורי של ראשו של המנוח וגרמה למותו בו במקום. העורר נמלט רגלית מן המקום והסתיר את האקדח. לאחר כשעה וחצי, במהלך הסתובב באיזור כפר כנא, העורר התקשר לאימו, אשר אספה אותו ברכבו אל זירת הרצח, שם העמיד פניהם כי הוא אחד מעוררי האורח שנקלעו למקום.

3. בד בבד עם הגשת כתוב האישום הגיעו המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטתו מיום 23.1.2017 בית המשפט המחוזי (השופט ח' סבאג) קבע כי קיימות ראיותلقאהר טובות להוכחת אשמתו של העורר. בתוך כך, התייחס בית המשפט לעדותו של עלי ענטבאי (להלן: עלי), אשר מסר כי ראה בחור לבוש בקפוצ'ון שחור מחזיק אקדח במטע היזמים הסמור למקום הירוי; וכי אותו אדם נעמד מאחורי חומת בולוקים, לאחר מכן ראה רכב נושא לכיוון המטבח, אז שמע 3 יריות ולאחריהן ראה את האיש בקפוצ'ון רץ החוצה ממטע היזמים ונעלם בין הבתים. עדותו של עלי בוגעת לנטייב הבריחה ולקפוצ'ון השחור עולה בקנה אחד עם שחזור הרצתה שערכה המשטרה אליו, עם עדותו של עד נוסף, וכן עם סרטוני מצלמות האבטחה המכוסות את מטע היזמים. מצלמת אבטחה נוספה אליו, עם הדמיון הרוב מבניה הגוף, הלובש של הדמות וכן על סמך רדיום שזיהו בওודאות את העורר לאורך נתיב הבריחה על בסיס הצלומים.

יתרה מזאת, בית המשפט המחוזי ציין כי שלושה תרמילים אשר נתפסו בזירת האירוע, וכן שרידי ירי שהופקו ממכונינו של העורר וממושב הרכב שבו הסעה אותו לבתו – מהווים גם הם ראיותلقאהר התומכות בගרסת המשיבה. ראיות אלו מתחזקות נוכחות העובדה שהעורר הכחיש בחקרתו כי השתמש בנשק או כי נעשה שימוש בנשק בקשר בקשרתו. בנוסף, בית המשפט מצא את האדם בזאת בין הבתים אליו נס האדם המתואר כדקה לאחר הירוי. בית המשפט ציין כי מצלמות אבטחה רבות קשורות בין האדם בקפוצ'ון השחור לבין העורר, זאת על סמך הדמיון הרוב מבניה הגוף, הלובש של נסיבותם בעוצמה חזקה הקשורות את העורר לביצוע המעשים.

4. משקביע בית המשפט כי קיימות ראיותلقאהר, המשיך וקבע כי מעשי של העורר מקימים חזקת מסוכנות סטטוטורית. לאחר מכן, בבחן בית המשפט המחוזי את אפשרות חלופת המעצר. בתוך כך התייחס בית המשפט למסוכנות הנשקיפת מהעורר נוכח חומרת העבירה והנסיבות – ביצוע רצח לאור יום של אדם שיש לו משפחתו – וקבע כי בעניינו כל חלופת מעצר לא תיסכון. עוד ציין כי כדי הרצת טרם נמצא, דבר שעלול להגביר את מסוכנות העורר. בית המשפט המחזוי התייחס לקטינותו של העורר ולעובדת שהוא נעדר עבר פלילי, אך קבע כי הצורך להגן על שלום הציבור גוררים

על חירותו של הקטין. נוכח הדברים, וחurf המלצה Shirot המבחן להורות על מעצר באיזוק אלקטרוני - הורה בית המשפט המחויז על מעצרו של העורר עד תום ההלכים.

הערר

5. העורר טוען בערכו כי בית המשפט המחויז שגה בקבעו כי קיימת תשתיית ראייתית לכואורה נגדו. ראשית, העורר גורס כי לא קיימות כל ראיות פורניזיות בתיק החקירה. עוד מציין העורר, כי לא ניתן להזיהות שהוא האדם המופיע בסרטונו מצצלמות האבטחה; כי עלי ראה דומות של יורה אך לא זיהה את העורר כאוטו אדם; כי אין זה סביר שנמצאו על מכנסיו רק 5 חלקיקים של שרידי ירי וכי היה הסבר סביר להימצאותם; כי לא היה כל מניע לביצוע העבירה וכי הקשר בין העורר למנווח היה טוב. העורר חוזר ומדגיש כי הוא מכחיש את המעשים המיוחסים לו וכי יש להתחשב בהיותו קטין ובහיעדר עבר פלילי. עוד טוען העורר כי ניתן להפיג את מסוכנותו באמצעות חלופת מעצר אלקטרונית המשלבת פיקוח.

6. המשיבה, מצדה, טענה כי מחומר החקירה הקויים בידייה עוללה תשתיית ראייתית לכואורת חזקה נגד העורר. לגישתה, ניתן לקבוע זאת אף בהעדר ראייה פורניזית ישירה המקשרת את העורר לביצוע הרצח, ובשלב זה די בראיות נסיבתיות. לעומת זאת, העורר לסתור את הראיות הקיימות נגדו, והסבירו נמצאו על ידי בית המשפט המחויז ככל משכנעים ולא אמינים, ואף סותרים את מצאי החקירה. קר, נטען כי הסברו של העורר לכך שאימנו מסרה בשיחה עם גיסתה כי העורר רצח את המנווח – לפיו שמעה זאת ממשמעות בכפר – אינו אמין ומתחמק. לעומת זאת המשיבה, מעשי של העורר מקימים חזקת מסוכנות וUILLET מעצר סטטוטורית וכי בדיון קבע בית המשפט המחויז כי חלופת מעצר לא תסכן בעניינו.

דין והכרעה

7. לאחר שעניינו בהודעת העורר, בהחלטת בית המשפט המחויז בחומר החקירה, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בפני, הגיעו לכלל מסקנה כי דין העורר להידחות, כפי שיפורט להלן.

8. עיקרו של העורר מופנה כלפי שאלת קיומן של ראיות לכואורה נגד העורר. CIDOU, בית המשפט לא יורה על מעצרו של נאשם עד ליום ההליכים נגדו, וב└בד אם נמצא כי עומדות נגדו ראיות לכואורה להוכחת אשמו. במסגרת בוחינת קיומן של ראיות לכואורה, על בית המשפט ליתן דעתו לפוטנציאל ההרשעה הכלום בחומר החקירה, וזאת בהתחשב בכך שעסקין בראיות גולמיות שטרם עברו את "כור ההיתוך" של ההליך הפלילי (ראו: בש"פ 9896/16 מחisin נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (10.1.2017); בש"פ 15/4427 מסיקה נ' מדינת ישראל, בפסקה 16 (8.7.2015); בש"פ 8087/95 זאהה נ' מדינת ישראל, פ"ד (2) 133, 147-148 (1998)). ודוקן, בשלב זה הבדיקה הראייתית המתבצעת על ידי בית המשפט אינה בדיקה טכנית בלבד, ועליו ליתן דעתו גם לעוצמתן הלכאורית של הראיות שבפני (ראו: בש"פ 4513/16 דומראני נ' מדינת ישראל, בפסקה 28 (22.6.2016)).

9. בעניינו, בית המשפט המחויז בחר את הראיות הנסיבתיות הקיימות בתיק, וננתן דעתו לטענותיו של העורר בדבר חולשתן ולהסבירו למצאי החקירה, אולם מצא כי בשלב זה די בתשתיית הראייתית הלכאורית שהועמדה נגד עינוי כדי לבסס את אשמו של העורר במיחס לו. קביעה זו מקובלת עלי' ולא מצאת מקום להתערב בה. CIDOU, אין מניעה

מלhorot על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים על בסיס קיומן של ראיות נסיבתיות בלבד, ובלבד שבית המשפט בחן האם ראיות לכאורה אלה הן בעלות עוצמה כזו המובילה למסקנה לכואורית ברורה בדבר סיכוי סביר להרשעה, או שמא קיים הסבר חלופי הגינוי עשוי להתקבל בסופו של ההליך הפלילי (ראו: בש"פ 8311/13 אברמוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 21 (19.12.2013)). כפי שיפורט להלן, בחומר הראות שהוצג בפני קיימות ראיות נסיבתיות לכאורה שצירוף יחד עולה כדי תשתיית ראייתית לכאורה, המספקה לביסוס אשמתו של העורר בשלב זה, ואין בהסבריו של העורר כדי לפגוע בתשתיית זו (ראו: בש"פ 4/14 7444 אלטורי נ' מדינת ישראל, בפסקה יח (17.11.2014)).

אמנם, לא קיים בחומר הראות מצא אשר מקשר את העורר לאירוע באופן ישיר, אולם מכיל הנسبות – ובעיקר הצילומים מצלמות האבטחה בהן נראה דמות לבושה קפוץין שחור ומכנסיים בהירים, אשר מאוחר יותר זוהתה על ידי עדים רבים כדמותו של העורר – מובילות למסקנה כי בשלב זה ניתן לקבוע כי די בראיות אלה כדי לבסס את אשמתו של העורר. טענתו של העורר, לפיה שמע את הירוי ודלק אחריו היורה, אולם התיעיף במהרה והסתובב ברחבי כפר כנא במשך כשבוע וחצי, נראית לי חסרת בסיס והיגיון. ברוי כי אדם השומע ירי ויחשש מוצאת את ביתו, לא כל שכן לטור אחר היורה החמוש; ומכל מקום אין בכך של העורר כל הסבר לכך שהסתובב ברחבי הכפר משך שעה וחצי. לכך מצטרפת עדותם של בעל האטליז, בו נצפה העורר כ-50 דקות לאחר לירוי, אשר תיאר כי שאל את העורר אם שמע על הרצת, השיב לו האחרון כי לא יודע במאה מדובר? לא עלה בידי העורר לישב סתרה זו בין התנהלותו. אשר לשיחת הטלפון בין אימו של העורר לגיסתה, בה נשמעת האם בוכה ואומרת כי העורר רצח את המנוח, העורר גרס כי האם הסיקה זאת ממשועות שהגיעו לאוזנה. ואולם, שיחת הטלפון התקיימה בשעה 26:25, בעודו מחומר החקירה, כ-5 דקות בלבד לאחר ביצוע הירוי. מסופקני כי תוך 5 דקות – טרם הוברר מצבו של המנוח ובעהדר עדי ראייה לאירוע הירוי – הגיעו לאוזנה של האם, אשר שטהה באותה עת בביתה, שמועות כי בנה הוא שרצח את המנוח. אשר להימצאות שרידי ירי על בגדיו, העורר מטעים כי כמות השרידים שנמצאה היא מעטה מדי ביחס לירי שבוצע. אולם טענה זו אינה מעלה ואינה מורידה ומקומה להסביר במסגרת ההליך העיקרי. וממילא העורר לא הצליח לספק הסבר חלופי המתפרק על הדעת להימצאות שרידים אלו על בגדיו, על אחת כמה וכמה בהינתן הצהרתו והצהרת אחיו כי מעולם לא באו ב מגע עם נשק. על כן, מצאתי כי נגד העורר קיימות די והותר ראיות לכואורה שטמון בהן פוטנציאלי סביר להרשעתו במiosis לו, על אף שעסוקין בראיות נסיבתיות (ראו והשוו: בש"פ 17/433 אונגר נ' מדינת ישראל (24.1.2017)). ועור כי אמן לא נעלמה מעוני העובדה שהמשיבה לא הצבעה על מניע מסוים למנועו של העורר, אולם אין בכך כדי לשנות מהמסקנה בדבר קיומן של ראיות לכאורה. כידוע, המניע, או העדרו, עשויים להוות ראייה נסיבתית שעצמתה משתנה בהתאם לנסיבות המקירה (ראו והשוו: ע"פ 14/7253 פינקלשטיין נ' מדינת ישראל, בפסקה 51 (16.11.2015)), ובענינו לא מצאתי כי העדר מניע, כשלעצמם, גורע מעוצמת התשתיית ראייתית הלכאורה.

10. אשר לשאלת חלופת המעצר. צדק בית המשפט המחויז בקבעו כי מעשיו של העורר מקימים חזקת מסוכנות לאור חומרתם הרבה. אמן, שירות המבחן המליך על שחרורו של העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני בבית סבו, אולם ידוע בית המשפט אינו מחייב להמלצתו של שירות המבחן, אלא לעלו ליתן דעתו למכלול האינטראסים (ראו: בש"פ 17/786 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (1.2.2017)). בוחנתי את החלטת בית המשפט המחויז בהקשר זה ולא מצאתי כי נפל בה פגם המצדיק התערבות.

11. סוף דבר, העורר נדחה.

ניתנה היום, י' בשבט התשע"ז (6.2.2017).
